

dat naar aanleiding daarvan door hem van den waarnemenden directeur van 's Rijks Veeartsenijschool, belast met het beheer van het Parc Vaccinogène een gedrukte circulaire werd ontvangen, gedateerd 25 Januari 1915, waarin werd medegedeeld, dat, „ingevolge een beschikking van Zijn Excellentie den minister van binnenlandsche „zaken de verstrekking van koepokstof door de Rijksinrichting tot kweeking van „koepokstof (Parc Vaccinogène) te Utrecht, is *gestaakt*”; dat ondergeteekende steeds uitermate tevreden is geweest over de behandeling zijner aanvragen door de directie der Rijkskoepokinrichting en over de hoedanigheid en uitwerking der daardoor aan hem verstrekte vaccine;

dat deze staking is een groot ongerief voor tal van geneeskundigen;

dat het zijns inziens onbegrijpelijk is, hoe een minister van binnenlandsche zaken, aan wiens departement toch de behartiging der belangen der volksgezondheid is opgedragen, er toe kan besluiten om een dergelijke voorbeeldig werkende inrichting als de onderhavige te willen opheffen, zooals Zijn Excellentie berichtte aan den waarn. directeur dier inrichting bij schrijven dato 23 Januari 1915;

dat toch, waar de wet indirect dwang tot vaccinatie inhoudt, zeker ook van Rijkswege wel medegewerkt mag, neen *moet* worden, om de vaccine, het middel tegen de zoo gevreesde ziekte, zoo goed en zoo ruim mogelijk verkrijgbaar te stellen;

dat het, zijns inziens, niet aangaat in deze belangrijke zaak te blijven steunen alleen en uitsluitend op particuliere inrichtingen, zooals de centrale gezondheidsraad, zooals het gerucht wil, voldoende schijnt te achten;

dat, zijns inziens, het voornemen van den minister van binnenlandsche zaken, om tot opheffing der Rijkskoepokinrichting over te gaan, steeds, en in den tegenwoordigen oorlogstijd inzonderheid, getuigt van groote lichtvaardigheid;

dat hij daarom met vorigen eerbied tot de Tweede Kamer der Staten-Generaal het verzoek richt, deze zaak onder oogen te zien en te onderzoeken of de behartiging van onze volksgezondheid tegenwoordig aan het departement van binnenlandsche zaken aan goede handen is toevertrouwd.

't Welk doende

w. g. C. H. A. VAN DER MIJLE, arts.

Voor het ontvangen van bewijzen van instemming met de strekking van bovenstaand adres houdt ondergeteekende zich aanbevolen.

Heeze, 12 Maart 1915.

C. H. A. VAN DER MIJLE, arts.

DE DUITSCHE TAAL IN DE OPLEIDING DER GENEESKUNDIGEN.

Nu de redactie van ons *Tijdschrift* zich op een mijns inziens zeer ruim standpunt geplaatst heeft, waarvan prof. VAN RIJNBERK blijk geeft in zijn hoofdartikel: „Oorlog en wetenschap”, is misschien een vraag, die mij reeds lang op de lippen lag en waarvan ik de beantwoording gedeeltelijk zelf kan geven, hier op zijn plaats. Hoe komt het toch, dat zoovele wetenschappelijke mannen en daaronder niet het minst een groot aantal geneeskundigen in Nederland onmiddellijk de partij voor onze oostelijke naburen opnemen, als men, laat ons zeggen, zich eens wat minder gunstig over hun wetenschap uit? Een voorbeeld haalde prof. VAN RIJNBERK zelf aan, waar hij betoogde, dat er enkelen waren, die aanstoot hadden genomen aan den aanhef van een door hem geschreven boekaankondiging. Voor velen geldt als een axioma: de Duitschers zijn de pioniers der geneeskundige wetenschap der laatste vijf en twintig jaren en daarom is het maar het beste, dat wij zooveel mogelijk van hen navolgen en ons zoo weinig mogelijk bemoeien met hetgeen uit andere nabuurstaten tot ons komt. Ik heb mij reeds dikwijls afgevraagd, waarom deze meening zoo algemeen verspreid is en

dan geloof ik als antwoord daarop te kunnen geven: omdat onze vaderlandsche geneeskundige opvoeding zoo eenzijdig is.

Komen wij aan de universiteit, dan verwonderen wij ons er reeds spoedig over, dat de meeste studieboeken in het Duitsch worden gebruikt (gelukkig komen er hoe langer hoe meer Nederlandsche bij), dat de buitenlandsche professoren voor het meerendeel Duitschers zijn, die zelfs hier en daar in het Duitsch college geven en in het Duitsch examen afnemen, dat het voor onze wetenschappelijke opvoeding het best wordt geacht, ook eenigen tijd in Duitschland werkzaam te zijn, een tijd, die meestal de aangenaamste herinneringen achterlaat, omdat hij doorgebracht wordt in een vreemd land, waar men als vreemdeling met groote voorkomendheid wordt behandeld. Een groot deel van ons geneeskundigen leert op die manier de Deutsche wetenschap kennen en het verwondert mij niet, dat zij voor veel groote achting en eerbied gaan koesteren. Moet men echter daarom in die wetenschap het alleen zaligmakende zien? Mijns inziens mag men dat alleen doen, wanneer de vergelijking met de wetenschap in andere landen ten gunste van Duitschland uitvalt. Daarom moet men echter eerst evengoed op de hoogte trachten te komen van den stand van de geneeskundige wetenschap in die landen.

Er valt tegenwoordig gelukkig eenige kentering waar te nemen. Er worden langzamerhand ook andere dan Deutsche studieboeken gebruikt, er worden slechts bij uitzondering buitenlandsche professoren benoemd. Is het eindelijk gewenscht, dat wij voor onze geneeskundige ontwikkeling ook nog eens een kijkje in het buitenland nemen, laten wij dan niet uitsluitend onze schreden naar het oosten richten, doch evenzeer naar het zuiden en westen, dan geloof ik, dat het volgende geneeskundig geslacht beter de wetenschap buiten onze landspalen zal kunnen beoordeelen dan het tegenwoordige daartoe in staat is.

Amsterdam, 14 Maart 1915.

G. A. VAN LEEUWEN.

HET ONTWERP HUISHOUDELIJK REGLEMENT.

Aan de opmerkingen daarover in het *Ned. Tijdschrift voor Geneeskunde* van 18 April 1914, bldz. 1335, wensch ik nog iets toe te voegen.

In art. 166 wordt niet over geschillen tusschen afdeelingen en andere organen der Maatschappij gesproken, hoewel het zeker niet overbodig is, dat in het reglement wordt aangegeven, hoe die behandeld worden. Allereerst is noodig, dat in het reglement de rechten van afdeelingen en onder-afdeelingen worden aangegeven, o. a. wat betreft het oprichten van eigen ziekenfondsen en het sluiten van collectieve contracten. Verder acht ik in het reglement bepalingen noodig, waaruit blijkt, dat de leden der afdeelingen bepaaldelijk het bestuur der afdeeling, waarvan zij deel uitmaken, boven zich hebben, dat dus, bij moeilijkheden van organen der Maatschappij met leden van afdeelingen, die organen niet rechtstreeks met die leden te doen hebben, maar alleen zijdelings door tusschenkomst van de besturen der afdeelingen, waartoe die leden behooren. Gesteld bijv. dat, zooals in den tegenwoordigen tijd licht mogelijk is, een afdeelinglid bezwaar heeft 2 pCt. uit zijn inkomen uit ziekenfondspraktijk in het fonds der C. O. te storten, dan zou hij zich hebben te richten tot het bestuur zijner afdeeling, dat, den afdeelingsraad gehoord, als het daartoe termen vindt, zou kunnen besluiten, dat hij van het storten van die bijdrage vrijgesteld is, en dan daarvan aan het hoofdbestuur kennis geeft.

Wanneer een der raden oordeelt, dat op een afdeelinglid een tuchtmiddel moet worden toegepast, dan zou die daarover in overleg met het bestuur der afdeeling moeten treden. Wanneer dan het bestuur der afdeeling het over het toepassen van een tuchtmiddel met den betrokken raad niet eens was, zou het afdeelinglid den steun van het bestuur hebben bij de verdere behandeling van de zaak; eventueel zou het dan eigenlijk een geschil zijn tusschen het bestuur der afdeeling en den betrokken